

To izredno številko je pripravil tovarniški komite organizacije ZMJ

Sava izredna

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE GUMIJEVIH IZDELKOV SAVA KRANJ

KRANJ, PETEK, 4. SEPTEMBRA 1964

IZREDNA STEVILKA

Kakšna je pomoč Zveze komunistov pri socialistični vzgoji mladih?

Zveza komunistov je pripisovala razdobju med obema konferencama posebno pozornost socialistični vzgoji mladine in delu njene organizacije, katere problemi so bili pogosto na dnevnih redih organizacij in komitejev Zveze komunistov.

Družb.-politični dejavnosti Zveze mladine in vsej udeležbi mladih ljudi v različnih oblikah družbenega življenja je posvetil posebno pozornost in pomen VII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije. S programom ZKJ je dobila Zveza mladine močno orožje idejnega boja in političnega delovanja med mladino, ki se je zmeraj rade volje lotevala vseh nalog, na katere je opozarjala Zveza komunistov.

Toda za družbeno vzgojo in za oblikovanje idejnega lika sedanjega mladega rodu ima najgloblji pomen to, da dorašča v okoliščinah čedalje neposrednejše samoupravne prakse in odnosov, v katere se tudi sam čedalje širše in uspešneje vključuje. Zato je bilo analiziranje prav te demokratične prakse in družbenih odnosov, ki se v njej oblikujejo, vedno najboljši način za spozna-

vanje in osvetljevanje aktualnih in idejnih nalog med mladino. To velja zlasti za razdobje, od kar je naša socialistična skupnost spre-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Tale posnetek smo naredili na zadnji letni konferenci naše mladine v zgornji dvorani delavskega doma v Kranju. Upamo, da bo letos udeležba še večja in da bodo mladi sprejete sklepe uresničevali tako kakor v preteklosti. Ker bodo zaključki prav gotovo zanimivi za slehernega bralca, jih bomo v eni naslednjih številok v celoti objavili na eni ali dveh posebnih straneh.

Iz poslovnega poročila o delu tovarniške organizacije Zveze mladine Slovenije

Že v pretekli mandatni dobi je mladina v naši tovarni spoznala pravilno vlogo in zavzela tudi pravilno stališče do važnih vprašanj ter se aktivno vključila v ves proces. Isto pot je nadaljevala tudi letos, kajti doseženi rezultati v okviru tekmovanja za povečanje produktivnosti, volitve v nove samoupravne organe, razprava o statutu itd., so odraz domnevanja prave vloge organizacije ZMS v okviru iskanja možnosti za doseg splošnega cilja naše družbe, to je izboljšanja družbenega standarda kot celote in življenjskega standarda posameznika.

ORGANIZACIJSKO KADROVSKA PROBLEMATIKA

Kadrovski problemi v gospodarstvu so prav tako pereči kot vprašanje perspektivnega razvoja in modernizacije proizvodnje.

Eden izmed elementov gospodarjenja so tudi kadri. To je naša delovna organizacija pravočasno uvidela in prevzela ter primerno ukrepala za izboljšanje tega vprašanja.

Naša organizacija je spremenila delo tovarniškega komiteja z namenom, da bi vključila čim več mladih v delo organizacije, istočasno pa bi bila to kot predprava za prevzemanje v bodoče bolj odgovornih nalog, bodisi v družbenih organizacijah ali pa v organih samoupravljanja. Ustanovili smo namreč več komisij, ki so delovale v okviru komiteja in kluba mladih proizvajalcev. Nekatere so dosegle sorazmerno dobre rezultate. V bodoče bo treba na tem področju posvetiti več pozornosti prav temu vprašanju, to je vključevanje mladine v konkretno delo posameznih organov. Zato bo treba kadrovske politike prilagoditi organizaciji dela, obenem pa skrbeti za pravilno in pravočasno vzgojo ter nadaljnje izpopolnjevanje kardov. Upoštevati je namreč treba, da so dobro urejena organizacijsko-kadrovska vprašanja temelj za uspešno re-

ševanje vseh ostalih akcij in problemov. Zato je tudi treba v bodoče najprej vzpostaviti koncept in shemo organizacije dela ter na podlagi teh sistematično organizirati nadaljnje akcije.

MLADINA V POGOJIH SAMOUPRAVLJANJA

Ocenjevanje minulega dela nam pokaže, da je z vprašanji, ki jih odpiramo prav sedaj, pred nami (Nadaljevanje na 4. strani)

Zakaj tokrat v povečanem obsegu

Kakor veste, bo v nedeljo, 6. septembra dopoldne v delavskem domu v Kranju — vhod 6 — letna konferenca mladine našega podjetja. Za to priložnost smo v sodelovanju s tovarniškim komitejem pripravili razširjeno izdajo našega lista in posvetili mladini kar pet strani.

V izredni izdaji lahko berete različne sestavke o delu naše mladine v preteklem obdobju, o njenih problemih in uspehih ter o načrtih za prihodnje mesece. Zahvaljujemo se vsem sodelujočim za prispevke in pomoč, saj je bilo celotno gradivo pripravljeno v rekordnem času!

UREDNIŠTVO

Kako naj dvignemo idejno-vzgojno raven mladine?

Razvoj današnje družbe ni odvisen samo od tega, kako in koliko bomo proizvedli, temveč iz dneva v dan postaja odločilna vzgoja mladine.

Večkrat slišimo med mladimi očitke malodušja, češ da smo generacija, ki je zamudila priložnost izkazati se v borbi. Nekateri pravijo, kaj je ostalo za nas? Kako naj dokažemo, da bi tudi mi ravnali enako, da so tudi pred nami Tomšiči, Ribarji, Kajuhji itd!?

Biti mlad pred dvajsetimi leti in biti mlad danes pomeni prevzeti veliko odgovornost in izpeljati do konca poti, ki si jo je začrtala komunistična partija, v katere sestavi je bilo ogromno takih, ki so žrtvovali svoja življenja za nas, za današnjo družbo, v kateri živimo.

Treba je biti na čelu naprednega, novega, demokratičnega in ne izgubljati energije v iskanju metode za dvig svoje osebnosti, za popularizacijo sebe, ker prinaša to v večini slučajev družbi slabosti. Kdor se ne bo izpopolnjeval z vključevanjem v različne oblike demokratičnega samoupravljanja, sledil razvoju doma in v svetu, bo zaostal, krhek bo ter vsak trenutek čakal na zlom, ki je nujen slej ali prej. Socialistična vzgoja mladih mora sloneti in izhajati iz konkretnih družbenih odnosov, iz realnega življenja brez kakršnih koli olepšav. Ta vzgoja mora biti pomoč mladim pri razumevanju in spozna-

vanju obstoječih družbenih protislovij in nesocialističnih pojavov s tem, da se mlade konkretno vključuje z mehanizmom upravljanja ter z različnimi drugimi organizacijami v aktivno reševanje in razpletanje problemov, ki jih je iz dneva v dan več.

Baza socialistične vzgoje mladine naj bo v aktivnem odnosu (Nadaljevanje na 5. strani)

Na poslednji konferenci so vsakega govornika navdušeno pozdravili

Mladina in samoupravljanje

Prva dvoletna mandatna doba je že potekla. Izvolili smo tudi nove samoupravne organe. Sprejet je prvi zakon o volitvah v samoupravne organe, ki je prinesel precej novega prav v zvezi mladih volivcev. Tudi statut delovne organizacije je že sprejet. Na zadnji seji delavskega sveta podjetja je bil sprejet tudi poslovnik dela samoupravnih organov.

Ob vsem tem pogledimo, kako se je mladina v naši tovarni prilagajala in istočasno vključevala v ta proces?

Če analiziramo delo mladine na tem področju za eno leto nazaj, ugotovimo, da je bila aktivnost mladine precej pomanjkljiva. Po eni strani je predstavljala veliko oviro za mlade ljudi volilna pravica, saj je v podjetju veliko mladih proizvajalcev, ki nimajo splošne volilne pravice. Druga, še bolj boleča točka in posebne vr-

ste problem za uveljavitev mladine kot enakopravnega družbenega faktorja, pa je zastarelo in zakoreninjeno mišljenje nekaterih starokopitnežev, ki jih je žal pri nas precej, da mladina ni sposobna delati v ostalih družbenih organizacijah, še manj pa v samoupravnih organih. Obstaja (Nadaljevanje na 4. strani)

TONE ARZENSEK, inženir kemije, vodja SOP:

»Mladinska organizacija je aktivna. To se vidi že po tem, da se je lotila akcije za povečanje storilnosti in tudi po tem, da je sodelovala in se je živo zanimala za volitve v nove samoupravne organe. Ob raznih prilikah na sestankih je kritično načevala in razpravljala o problemih tako proizvodnje kot medosebnih odnosov. Smatram, da je bilo delo mladinske organizacije v preteklem obdobju vsekakor pozitivno.«

JOŽE STULAR, predsednik sindikalne organizacije:

»Menim, da mnenja o delu mladine v Savi niso deljena, ker se njena aktivnost odraža skoraj na vsakem področju. Ne mislim ocenjevati tega dela v superlativih, vendar je delež pri reševanju problemov, razvoju podjetja itd. in interes mladih, da bi se delo po EE izboljšalo, tako očiten, da moramo dati temu vse priznanje. Moram pa v istem stavku povedati tudi to, da pa ta zdrava ambicioznost ni vendar našla v podjetju pravega odziva. Morda zaradi zaostalosti nekaterih posameznikov ali pa zaradi nezadostne podpore ostalih družbeno-političnih organizacij.«

MIRAN RIZNER, diplomiran ekonomist, vodja OKS:

»Organizacija ZMS je bila edina, ki je pravočasno spoznala nujnost razreševanja konkretnih družbeno-ekonomskih problemov kolektiva in se ni za razliko od ostalih družbenih organizacij zapirala v notranje organizacijske probleme. V mislih imam uspešno akcijo za zvišanje produktivnosti, ki pa je žal niso z vso prizadevanostjo podprli vsi odgovorni činitelji. Pozitivno v delu organizacije je tudi to, da se je lotevala (Nadaljevanje na 7. strani)

V A B I L O

Vabimo vse člane kolektiva, v prvi vrsti mladino, da se udeležijo mladinske letne konference, ki bo v nedeljo, 6. septembra 1964 ob 8. uri v koncertni dvorani Delavskega doma v Kranju, vhod št. 6.

DNEVNI RED:

1. Izvolitev organov konference
2. Poročilo o delu organizacije ZM tovarne »Sava« in poročilo blagajnika
3. Referat o nadaljnjih nalogah in delu organizacije ZMS v tovarni »Sava«
4. Razprava o poročilu in referatu
5. Poročilo nadzornega odbora in razrešnica staremu komiteju in nadzornemu odboru
6. Volitve tovarniškega komiteja ZMS in nadzornega odbora
7. Zaključek konference

Mladina in samoupravljanje

(Nadaljevanje s 3. strani)

namreč še vedno mišljenje, da če hočeš postati član nekega samoupravnega organa, moraš biti najmanj pet do deset let v podjetju in šele potem lahko s svojim delom prispevaš k večjim uspehom organov upravljanja. Sreča, da niso bili vsi takega mišljenja! Z osvojitvijo novega zakona o volitvah v organe upravljanja, so dobili vsi člani delovne skupnosti, učenci poklicne šole, enakopravno volilno pravico in s tem se je stanje nekoliko izboljšalo.

Da pa mladina ni prodrla s svojim delom in prizadevanjem, je vsekakor delno kriva tudi njena odkritosrčnost in samokritičnost. To pa zaradi tega, ker nekaterim posameznikom njene kritične pripombe v razpravah niso prav pri srcu. Zato so seveda vztrajali še nadalje pri praktičnem delu in nevmešavanju, po njihovem, nezainteresiranih oseb.

Nova ustava in statut delovne organizacije sta posvetila zelo veliko pozornost prav temu vprašanju. V sistemu samoupravljanja je predvsem človek vreden vse pozornosti in zato je treba dejansko zagotoviti in uresničiti pravice in dolžnosti proizvajalca, ki jih določa nova ustava. To pomeni, da decentralizacija samoupravljanja ni le formalen pojav, temveč je potrebna nuja. S tem, ko bomo slehernega proizvajalca postavili v položaj lastnega gospodarja in upravljalca, bomo istočasno zagotovili tudi boljše in rentabilnejše gospodarjenje ter vsekakor tudi upravljanje.

Ta proces je mladina sorazmerno pravočasno uvidela in se skušala po eni strani prilagoditi trenutni situaciji, po drugi pa iskati rešitev za v bodoče. Tudi tovarniški komite je posvetil temu vprašanju posebno skrb, saj je povprečno na vsaki tretji seji obravnaval in iskal izhodišče iz takega stanja. Tudi proizvodne konference niso bile na to nič manj pozorne. Iskale so izhodišče prav ob novih volitvah, kjer so ga tudi delno realizirali. Da pa je to res, nam povedo le številke, ki so zahtevale precej truda in naporov za doseg tega. Naj navedemo za ilustracijo povečanje števila mladincev v delavskem svetu podjetja od prejšnjega enega na sedem ali pa v delavskem svetu neke ekonomske enote, kjer je celo tri četrtine članov mladih proizvajalcev. O tem nam

Nedejska konferenca naj bo nova prelomnica v delu savske mladine!

Iz poslovnega poročila o delu tovarniške organizacije Zveze mladine

(Nadaljevanje s 3. strani)

samoupravljanje in njegovi problemi v vsej svoji celovitosti. Ti problemi, ki so razgrnjeni pred subjektivne sile, zahtevajo bolj poglobljeno spremljanje, analiziranje in usmerjanje odnosov v delovni organizaciji. Če konkretno analiziramo učinkovitost dela samoupravnih organov, lahko ugotovimo, da v večini primerov nismo uspeli zagotoviti in omogočiti proizvajalcem tisto, kar jim je po ustavi in statutu zagotovljeno.

V ta namen je TK ZMS ob pripravah na volitve v nove samoupravne organe naredil analizo o delu samoupravnih organov v ekonomskih enotah, ki je pokazala, da je bilo delo le-teh v preteklosti precej enolično in obravnavano samo na nekaterih področjih dočim ostala pač niso bila zajeta. Ta moment, to je pozitivno gledanje mladih in aktivno vključevanje v iskanje novih, boljših

Pavle Gantar sodi med najbolj aktivne člane TK ZMS

priča tudi primer mladih proizvajalcev iz stiskarne, ki se niso mogli strinjati z načinom dela in izbire kandidatov na zboru volilcev. Zato so vztrajno zahtevali, naj se izvede po zakonu pravilen postopek izbire kandidatov, dokler ni bil sklican tudi ponovni zbor proizvajalcev.

Iz tega lahko zaključimo, da je to edina pot uspešnega perspektivnega razvoja tovarne. Ko rekonstruiramo tovarno, uvajamo moderno, sodobno proizvodnjo, avtomatizacijo itd. je potrebno, da vzporedno s tem obravnavamo tudi ljudi, ki še vedno predstavljajo raziskovalno-operativni faktor za proizvodnjo izdelkov. Seveda bo treba v isti luči to ubrati pot še naprej nadaljevati in sproti odstranjevati vsestranske vetrove, ki skušajo vreči lokomotivo s tira.

Sodelovanje mladine z Zvezo komunistov in sindikalno podružnico

Delo mladinske organizacije je bilo letošnje leto takšno, da je zahtevalo precejšnjo podporo ostalih organizacij. Prav to je letos prispevalo k našemu uspehu, saj smo v republiškem okviru zasedli tretje mesto.

Lahko rečemo, da je delo mladinske organizacije bilo uspešno. V čem se je odrazilo sodelovanje z ostalimi organizacijami, je razvidno iz skupnih akcij, z enakimi stališči.

Poglejmo malo prehod na 42-urni delovni teden in sprejem statuta podjetja, pa bomo videli, da so naše družbeno-politične organizacije vložile mnogo truda za čim boljši prehod na skrajšani delovni čas. Prav tako je bilo tudi s statutom. To so bile deleži tudi mladinska organizacija skupne akcije, kjer ima svoj delež tudi mladinska organizacija, člani mladinske organizacije so dobro priskrtili vsak material, ki so ga dobili v pregled. No, smatram, da smo tudi v kategorizaciji vložili dosti truda, čeprav so nekateri rekli, da vtikamo nos vsepovsod. Prav tu se je tudi občutila podpora ostalih političnih organizacij,

Socialistična vzgoja mladine v danem okolju

Naša družbena skupnost se vedno bolj zaveda, da je prav mladina osnovno gibalno, osnovna faza, na kateri in od katere je odvisen precejšnji del, če ne skoraj celoten napredek naše socialistične skupnosti. Čedalje bolj prihaja do izraza njena vitalnost, njene velike ambicije, da ustvarja boljše pogoje dela, dviga življenjski standard in pomaga, da se cilji uresničijo na najbolj učinkovit način. Brez dvoma je že obstoječi vpliv mladine za naš napredek ogrožen. Pomisliti pa bi bilo potrebno na to, da je to le del energije, ki se skriva v njenih vrstah.

Prav gotovo je, da se tudi v dejavnosti mladine še skrivajo »notranje rezerve«, ki bi jih kazalo vsaj do obstoječih možnosti izkoristiti. Te »notranje rezerve« se lahko odkriva posredno, predvsem pa s tem, da se posveti večja pozornost socialistični izobrazbi mladine. Dobra in primerna vzgoja lahko vzbudi subjektivne sile, ki se še premočno skrivajo v posameznih mlajših članih družbe in našega delovnega kolektiva. S tem ne gre misliti na to, da da se izobraževanju mladine ni posvečalo dovolj pozornosti. Do-

gajalo se je prav nasprotno. Subjektivne sile, ki jim je bila zadana ta naloga, so prav gotovo vložile velike napore, da bi bilo izobraževanje čim bolj temeljito, da bi bilo učinkovito in predvsem, da bi zajelo ves mladinski aktiv. Obstaja pa vrsta objektivnih razlogov, ki so prispevali k temu, da so »notranje rezerve« še vedno skrite.

Za vsako dejavnost, tako tudi za izobraževanje, je potrebna primerna materialna osnova. Ta pa je danes v primerjavi s potrebami premajhna. In tako se dogaja to, da aktivno pomaga razvijati družbo, podjetje in kolektiv le tisti mladi član, ki mu je to že bolj »prirojeno«, čigaroma tisti redki, ki so imeli možnost preiti skozi katerokoli vrsto dejavnosti socialističnega izobraževanja mladine.

Možnosti takih izobraževalnih akcij je mešeto, od manjših delovnih sestankov in posvetov med odmorom, večjih posvetov, seminarjev, razprav preko športnih in kulturnih prireditev do

klubskega življenja. Se posebno pa k temu lahko veliko pripomorejo različne akcije, ki si jih v zvezi s svojim programom zadaja sama organizacija in v skladu s cilji poslovanja podjetja ali z delom družbe. Seveda pa so za vsako tako dejavnost potrebna materialna sredstva in moralna podpora starejših članov družbe. Predvsem pa morajo biti jasni cilji in poznani končni rezultati akcij.

Mladi proizvajalec se danes lahko vključi v kolektiv takoj na rednem delovnem mestu, lahko pa preko našega izobraževalnega centra. Opaža se, da prav tisti, ki se v podjetju poklicno izobražujejo, pridobijo že potrebna izkustva za aktivnejše delo, drugi pa brez večje vneme »obsedijo« na svojem delovnem mestu in nič več. To kaže, da je potrebno prav tem nuditi možnost in jih pritegniti v krog aktivnejših. Način pa bo seveda precej drugačen, bolj neposreden in bolj povezan s samim delovnim mestom.

IVA PODPEŠKAR

Kako vključiti mladino v razne akcije?

Tovarniški komite Zveze mladine je na svojih zadnjih sejah mnogo razpravjal o novi akciji za dvig produktivnosti dela. Med drugimi je sprejel tudi sklep, da se novemu komiteju pripravi vse potrebno za izvedbo te akcije, ki bi se pričela takoj po prvi seji novo izvoljenega komiteja. Ta akcija za dvig produktivnosti dela mora biti temeljito pripravljena, saj jo je treba tudi do konca izvesti.

V ta namen je bila izvoljena komisija, ki naj pripravi material in način tekmovanja. Komisija že dela in bo verjetno že do letne konference predložila ves material. S tem pa je narejena šle osnova. Mnogo truda pa bo treba vložiti, da akcija naleti predvsem na razumevanje pri samih mladincih in ostalih članih kolektiva.

Prav tukaj je tisto, kar je težko izvedljivo. — Vključiti slehernega

mladince v to akcijo. Osnova naše akcije naj bi bila dvig produktivnosti dela, vzporedno s tem pa še izboljšanje kvalitete. Nasploh je treba zainteresirati vsakega posameznika, da razmisli o svojem delu, o izboljšavah, o čim racionalnejšem izkoriščanju delovnega časa id. Mi mladi moramo pokazati s svojim vzornim delom, da so take akcije koristne, ne pa škodljive, kot nekateri mislijo. Treba se bo na skupnih sestankih pogovoriti in temeljito razjasni vsakemu mladincu način in cilj tekmovanja. No, cilj že skoraj poznamo, saj gre za izboljšanje življenjskega standarda naših delovnih ljudi. Smatram pa, da morajo dati takim akcijam podporo tudi samoupravni orga-

ni, predvsem delavski sveti ekonomskih enot in njihovi vodje. Naša zadnja akcija, ki je bila meseca februarja letos, se je po enem mesecu zaustavila, ker nismo našli razumevanja pri delavskih svetih ekonomskih enot in njihovih vodjih. Morda je tudi sama organizacija nekaj kriva, vendar ne toliko kot vse ostalo?! Nova akcija se ne sme začeti prej kot bo vse pripravljeno.

Misljam, da bo okoli te akcije še veliko dela, dobro bi tudi bilo, če bi kdo od starejših priskočil na pomoč s svojimi izkušnjami. Koliko in katere mladince bi vključili v to akcijo, pa je vprašanje zase. Naša želja je, da bi v njej sodeloval vsak mladinec, saj tudi uspehe žanjemo vsi člani kolektiva!

PAVLE GANTAR

Z ene izmed sej tovarniškega komiteja v minulem mandatnem obdobju

PAVLE GANTAR

usmerjenost članov kolektiva. To pomeni, da bo treba v bodoče stalno vzgajati, izobraževati in izpopolnjevati mladino ter s tem zagotoviti sposoben kader za opravljanje bodočih nalog.

DELO TOVARNISKEGA KOMITEJA

Če analiziramo konkretno delo tovarniškega komiteja, nam postane kmalu jasno, da je imel komite skozi vse svoje akcije, predloge in pripombe pred očmi samo en cilj, to je proizvesti čim več, kvalitetnejše in bolj poceni ter s tem stalno dvigati raven življenjskega standarda slehernega člana našega kolektiva. Precejšnjo skrb je posvečal tudi organizacijsko-kadrovski krepitvi svojih vrst in skušal s tem zagotoviti sposobnejši kader za ostale družbene organizacije in samoupravne organe. Najvažnejša vprašanja, ki jih je komite obravnaval na svojih sejah, zadevajo predvsem ta dva momenta, kar je razvidno tudi iz razpredelnice:

Področje dela	število točk	%
organizacijsko-kadrovska vprašanja in nadaljnja ideološko politična rast mladine	17	22,6
Proizvodna vprašanja in naloge mladine pri tem	10	13,3
Družbeno rekreacijska dejavnost	8	10,6
Organizacija podjetja in delavskega samoupravljanja	7	9,3
Ideološko in strokovno izobraževanje	5	6,6
Trenutne aktualnosti	13	17,3
Ostala vprašanja	15	20,0

Da so bila ta vprašanja upravičeno postavljena na dnevni red, dokazujejo dejansko stanje in razmere v našem kolektivu, saj jih je največ prav s področij, ki so najbolj problematična.

Komite je pripravil svoj program dela v začetku leta na podlagi zaključkov konference. Program dela, ki je bil sprejet na drugi seji tovarniškega komiteja in objavljen v časopisu, je v večji

meri tudi realiziran. Pokazalo pa se je, da bo treba v bodoče pripravljati poleg obširnega celotnega programa tudi kratkoročne programe za dva do tri mesece, ki bi bili bolj operativnega značaja. Tudi reorganizacija komiteja ni v celoti zadovoljila, ker niso dosegle vse komisije pravega namena. Delo je slonelo predvsem na predsednikih oziroma referatih posameznih komisij.

